

(Прес РС, 10.11.2010)

Пратећи годинама муслиманску, односно бошњачку политику често се питам шта тај народ заправо хоће јер је из иступања његових демократски изабраних представника то тешко одгонет нути. Најновији повод представља гостовање Вилијема Монтгомерија на сарајевској ТВ-1. Истакнути дипломата, који није ни Србин ни Хрват да би могао бити дисквалификован као геноци дан или барем агресор, него Американац, и то из Клинтонове, код Бошњака омиљене екипе, доживио је „шамарање“ већ у самом сарајевском тв студију. Водитељ емисије Сенад Хаџифеј зовић оптужио га је „да лобира за Додика и да је опаснији и отровнији од њега“. А сутрадан су се новим оптужбама надовезали најприје Странка демократске акције, оцјеном да „Монтгоме ри даје неодговорне изјаве“, затим Савез за бољу будућност, односно њен лидер Фахрудин Радончић, лично, оцјеном да је „Монтгомери заговорник великохрватског приватизационог лобија“ итд. Чиме је то пензионисани амерички дипломата и општепризнати познавалац западног Балкана заслужио грдње, до сада резервисане само за Додика. Шта је то он тако страшно рекао?

Чиме је то пензионисани амерички дипломата и општепризнати познавалац западног Балкана заслужио грдње, до сада резервисане само за Додика.

Према ономе што су пренијели бројни штампани медији у региону, извући ћемо неколико његових најважнијих ставова. „У БиХ ништа није ријешено петнаест година након рата, упркос напорима међународне заједнице“ (...) „Хрвати су стално окренути према Хрватској, док Срби мисле и понашају се као да живе у Србији ...“ „БиХ је пропала држава у којој ништа не функционише ...“ Ови цитати показују да је Монтгомери, заправо, изнио низ констатација које свакоднев но можемо да региструјемо у иступима бошњачких лидера, у коментарима сарајевских медија, у разговорима обичног свијета по башчаршијским кафанама. Нема ама баш ниједног виђенијег бошњачког политичара, без обзира на то којој странци припадао, који бар неколико пута мјесечно не помене како БиХ не функционише како ваља, како Хрвати и, посебно, Срби саботирају заједничку државу, како међународна заједница не предузима ништа ефикасно да се такво стање превазиђе итд. итд. Па тек послуже ових компаративних навода постаје нејасно због чега се бошњачка медијско-политичка елита толико љути на свога америчког истомишљеника.

Нема ама баш ниједног виђенијег бошњачког политичара, без обзира на то којој странци припадао, који бар неколико пута мјесечно не помене како БиХ не функционише како ваља, како Хрвати и, посебно, Срби саботирају заједничку државу.

Разлаз и сукоб између Монтгомерија, на једној, и Хаџифејзовића, Радончића, те бројних есдеаоваца и есдепеоваца, на другој, није у поменутих премисама, него у конклузијама. Док они унисоно закључују да би због свих непобитних и неповољних чињеница Републику Српску требало, уставним промјенама, утјерати у централизовану државу, Србе и Хрвате, ревизијом Дејтонског споразума, сабити у унитарну босанску нацију, а њихове лидере посмјењивати на основну „бонских овлашћења“ високог представника, његови закључци су изведени из реалности на терену, а не из бошњачких жеља. „Пола народа у БиХ не прихвата концепт БиХ какав желе Бошњаци и ЕУ неће доћи да их на то натјера“. (...) „Никога у БиХ не треба присиљавати да остане у земљи која не функционише и због тога је једно од могућих рјешења отцјепљење Републике Српске и дисолуција земље. (...) „И Бошњаци треба да почну да размишљају о алтернативи такве врсте“ – сматра Монтгомери. Али, они то што је једино логично Бошњаци напросто неће ни да чују, па су одмах отрчали у америчку амбасаду и ОХР да би чули оно што им је уху мило и што слушају безмало двадесет година: да Вашингтон и Брисел и даље подржавају суверенитет и интегритет БиХ. И да би опет наставили да кукају на политичким трибинама, у медијима и по кафанама: да је БиХ нефункционалана, да их је међународна заједница напустила, да Срби и Хрвати не воле заједничку државу, да се земља распада, да то не може више тако ...

„Бошњачки политичари су и даље фиксирани на ратне године, а морали би да почну да размишљају у алтернативама“ поручује Монтгомери

Ако им тај тренд, који неумитно води Монтгомеријевима закључцима, већ не одговара, морали би да се упитају зашто је то тако и шта би сами могли да учине да не буде тако. Посљедње поруке са највиших међународних инстанци гласе: „Три народа се морају сами договорити у будућности БиХ“, а нико, па ни Срби и Хрвати, не жели да живи заједно са оссионим комшијама који стално пријете, псују, уцјењују и намећу на основу своје бројчане надмоћи. Муслимани су сустанарску кућу већ једном срушили почетком 90-их пошто су Србе систематски надгласавали у свим заједничким органима у Сарајеву. На исти начин су послерије '95. наставили да руше и њену већу половину, пошто су Хрватима почели да намећу државне представнике који не воде њихову него бошњачку политику, да оспоравају национални кључ на челу Савјета министара, да им ускраћују медијску равноправност. Укратко, Бошњаци су се на дјелу показали као крајње нелојални

партнери који су изгубили кредибилитет код друга два народа, а своје хегемонистичке претензије на читаву БиХ не прикривају чак ни на ријечима. Напротив, и политичари и новинари и такозвани обични људи, имплиците или сасвим отворено, понашају се као једини домаћини према нежељеним гостима, који, ако им се не свиђа кућни ред, могу да спакују кофере и оду у своје „матице“. По приватној оцјени једне бивше међународне функционерке у БиХ, Бошњаци управо то и очекују, а миграциони салдо код Хрвата таква нереална очекивања и охрабрује. Истина, познато је правило да већине показују извјесну дозу хегемонизма, а мањине исто толику потребу да се територијал но и системски заштите. Бошњаци ипак представљају драстичан примјер и на ријечима и на дјелу, иако су у БиХ само релативна већина и апсолутна мањина. А последице довољно негативних искустава, ни Срби ни Хрвати, сасвим природно, неће ризиковати да прихвате ниједно уставно рјешење које их неће дебело заштити од бошњачког централизма и унитаризма. Ратни злочини су, бар на српској страни, или већ одробијани или осуђени или оптужени, Сребреница је међународно пресуђена као локалитет геноцида, а ево са свих страна прште узајамна извињења и помирења. „Бошњачки политичари су и даље фиксирани на ратне године, а морали би да почну да размишљају у алтернативама“ поручује Монтгомери. Можда ће се Бакир Изетбеговић присјетити бабине изјаве из мирнодопских дана док се још није заносио свјетском политиком: „Муслимани ће узети онолико Босне, „колико могу просперитетно контролисати“. Да ли је то кон/федерација?!